

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

V god sv. Ahacija in tovarišev.

Dan najdaljši v solnčnem leti
Ahcu vodji v slavo sveti
In desettisočim v čast.
Ermolaj to četo krstil,
Med častilce Božje vvrstil,
Cerkvi pomnožil je rast.

Adrijan pa krščenikom
Žrtve vkaže v čast malikom;
Pa njegov je vkaž prezrt . . .
A zato ta verna četa
Z vodjo vred na križ razpeta
Mora v grenko, mučno smrt.

Kristovo na njih mučenje
Se ponavlja in trpljenje
In trpljenja slednji znak.
Ararat, gorà Armencev,
S smrtjo toliko mučencev
Posvečena v vek je vsak.

Aleksandrijo zdaj diči
Hrib ta s svetimi mrličmi
Tja poslavši njih „moči“.
Krista prosijo ti v slavi,
Naj bridkosti vseh izbavi
Slednjega, ki jih časti.

Vslišani se veselijo:
Saj On, kateri nje častijo,
Reši škod in škodnikov.
Po priprošnji Ti njihovi
Jezus, kralj, i nas pozovi
V družbo Tebi vgodnikov.

Hodiernae festum lucis
Est Achatii laus et ducis
Atque decem millium.
Ermolao phalanx ista
Archipraesule baptista
Dei colit filium.

Adrianus Christianos
Colere rex deos vanos
Jubet, sed despicitur.
Crucifixus cum cohorte
Dux est et conformi morte
Christi grex afficitur.

Christi poenae renovantur,
In his cuncta iterantur
Signa mortis Domini.
Ararath, Armenorum
Mons insignis, tot sanctorum
Consecratur nomine.

Alexandriam decorat
Mons insignis, quem perrorat
Martyrum cruoribus.
Orant Christum triumphantes
Ut defendat honorantes
Ipsos a doloribus.

Exauditos se laetantur,
Namque ipsos qui venerantur,
Salvat a nocentibus.
Quorum intercessione
Socia rex Jesu bone
Nos tibi placentibus.

IV. nedelja po binkoštih.

Pelji na globoko in vrzite svoje mreže na lov. (Luk. 5.)

Naš Gospod in Izveličar je učil to sem došlo ljudstvo iz Simon-Petrovega čolniča vun na galilejskem jezeru. Koj na to je naročil Simonu, ki ga je sprejeti sklenil med učence, naj s svojimi tovariši vesla noter v jezero in tam naj raztegnejo mreže.

Peter s spremljevalci je pričel naročeno si delo in zajeli so bili toliko rib, da se jim je trgala mreža.

Dragi! Bogato poplačano gledamo Petrovo in pa tovarišev mu naporovanje v današnjem sv. evangeliju.

Nehote se vprašamo ob tej evangeljski povesti: Smo li pač tudi mi tu na zemlji odločeni za delo? Ali moramo delati? Kakošen nam bo počitek po tem delu?

Božja pomoč nam bodi ob strani, da povoljno odgovorimo tem vprašanjem.

*

Delo — to je trda beseda. Delo je združeno z naporovanjem, samozatajevanjem, s trudom, s trpenjem.

Česa opraviti imeti — to velikrat ni še pravo delo. Res je, da ima opraviti ta, ki dela. A res je pa tudi, da ne dela vsak teh, ki kaj opraviti imajo. Veliko je namreč takih opravkov med ljudmi, ki so nedelovanju podobnejši, nego delovanju.

Vsako pravo delo izrablja človekovo moč — bodi si telesno, bodi si njega duševno moč; ali pa tudi skupno obojo. Ni enako težavno vsako delo — a neko težavo prenašati pa mora vsakdo ob kateremsi bodi delu.

Dragi! Vsakdo vas poslušajočih ima svoje delo.

Od zore do mraka vihteti koso na travni'u, ali sekuro v gozdu, ali cepec na žitni podu, ali srp ob žetvi, ali kopoljo na p. telni njivi ali pralnico ob potoku — to ni kaj lahkega, to ti časih izžmè vso tvoje telesno moč.

Učenjak, ki sedi ob knjigi ter premišlja tajnosti jezikov; človeških zgodeb tok; nerazumete prikazni v naravi; ki preračunja

pota zvezda nad seboj ali pa se pogreza v dno svojega dušnega življenja — tudi on nima igračnega dela: duševno in še telesno moč mu povzame to naporovanje.

Prav resnica je, da je izvorni greh oškodil človeku njega dušne in telesne moči in da mu je sedaj, po tem grehu vselej lože počivati in ničesa delati, nego truditi se bodisi s telesom ali z dušo.

A gotovo je, da smo odločeni vsi mi za delo. Tega nas prepričuje vse naše bitje na zemlji.

Vprašati se nam je potem: Ali pa tudi moramo delati?

Da, moramo! Jasno, kakor le kaj, sv. pismo v Jobovi knjigi zahteva dela od nas z besedo: „Človek je rojen za delo — in ptica za letanje.“ (Job 5, 7.)

Odkar se je človek Bogu uprl in mu govoril oholo: „Ne služim“ (Jerem. 2, 20.) — od takrat mora v potu svojega obraza jesti svoj kruh (Gen. 3.) Kakor Adam kedaj, dragi, tako vsi mi, ki smo Adamljanje. Delo je kakor zraščeno s človeško naravo, človek se delu odtegniti ne sme in ne more.

A misliti bi si vtegnil ali bi ti pa vcepil kedo to misel: Vsega imam dosti; za-me je skrbela že sreča — ona je delala mesto mene, torej meni delati ni treba. — Toda pridnost in delalnost tvojih prednikov, dragi — to te še ne opravičuje, da si lenoben. Kar so si prislužili oni, to si moraš ti — in če je tudi že v tvoji posesti — z njimi sopridobiti. Ker, kedor veliko potrebuje a si z delom ne zasluži ničesa, ta je onemu enak, ki se je gostil ob dobroobloženi mizi in se proč poda brez da bi plačal. Ta se je pregrešil nad vsem človeštvom (Anglež Stanley); saj jasno govori beseda sv. pisma: „Kdor ne dela, naj ne je.“

Sploh pa ta dolžnost, da delaš — ni nič poniževalnega, nič neprijetnega ni. Delo z roko ti še bolj krepi tvoje telo. Koliko odličnih ljudi uprav danes doma v svojih stanovanjih ali na svojih vrtovih dela z roko iz navedenega vzroka. Telesno delo — to je tvoje dušno oblažilo.

Dušno delo — to je pa izmed vseh naporovanj najplemeniteje. Vsak narod se kiti

z onimi duševnimi orjaki, ki so mu svojimi duhovitimi proizvodi slavo pridobili za vselej.

Nobeden vas naj se ob tej dolžnosti — da detate — ne izgorja: Sedaj sem še mlad, čemu naj bi delal! Kedaj naj potem uživam življenja? — Mlad in mlada! Prav zato ti je delati treba. Z mlada se trn ostri. — In česa pa meniš s tem izrazom: življenja uživati? Ali se to pravi: Roke si položiti v naročaj in pripustiti, da drugi delajo za-te? Ali pa hočeš tem načinom talent zakopati, ki le samo v mladostni dōbi gredo na dan?

In, ali je to življenje odmenjeno uživanju? Ali uživa potnik, dokler potuje? Ali je Krist hotel uživati na zemlji? Krist ni užival — delal je, trpel; počitek pa si prihranil za potem, ko je bil delo dokončal. Poprej je slovesno izustiti hotel besedo: „Dopolnjeno je.“ Dopolnjeno je ono veliko delo, koje si mi ti nebeški Oče naložil, da je dokončam.

Ali so uživali svetniki? Velikodušni mučeniki; ognjevit apostoli; resnobni spokorniki; spoznovalci, ki so tako zatajevali sami sebe in tako ljubili Boga?

Pogum torej vsem vam, dragi! Delo oplemenjuje. Delo ti bodi druga narava. In potem, ko ti je postalo druga narava, potem spoznaš: kaka sladkōba je delo samo ob sebi.

Delo ti je kakor krvni lek,
Delo ti učinja dober tek:
Delo ti telo krepí,
Delo vir je čednosti.

Le še to vprašanje preostaja: Kaj bo s počitkom po takem delu? — Že tu na zemlji je velikrat tako, da po vstrajnem naporu nastopi od časa do časa kak odmor; kako odpočitje. Kako sladka ta dōba onemu, ki si jo je zaslužil.

A ko se vsem nam jamejo iztekati dnevi našega življenja tu na zemlji in nam bo dati odgovora o vsem svojem hiševanju pred večnim Sodnikom — kako vesel dan počitka nam pač napoči gori nad zvezdami: kak vesel nebeški dan brez večera in noči; prava večna nedelja v deželi miru ob Bogu

Očetu, ob Mariji, ob svetnikih, ob vseh naših ranjkih, ki so nas prehiteli in v kojih družbi bodemo od slej za vselej. Amen.

Sv. Ahacij s tovariši mučenci, pomočnik kranjske dežele.

(22. junija.)

I. Kratek mukopis sv. Ahacija in tovarišev.

Za cesarja Adrijana je živel Ahacij, ondaj še malikovalec. Bil je veščak v vojaških vedah. Dasi na čelu desetisoč vojacom, bil je nesrečen v vojni. Zastonj je prosil pomoči malike. Nato ga je opomnil angelj, naj se oklene vere krščanske. Ko se je bil pokristijanil, premagal je takoj sovražnika. Adrijan je izvedel, da je Ahacij s svojimi vojaki vred ostavil bogove in se vdal krščanski veri. Razsrjen je ukazal, naj ga ostro kaznujejo. Prijeli so vojaka Kristovega, vrgli ga v najgnusnejšo ječo in ga z izbranimi mučili silili na vso moč, da bi se vrnil častit malike. Toda kruta mučitev je bila brez uspeha. Zastonj se je nadejal trinog in sovražniki; zakaj plemeniti vojaki se niso bojevali več za svet, nego za nebesa kakor verniki Kristovi. Zelo vstrajno so šli v smrt. Posnemalce Jezusa Krista so križali, njihovim glavam vtisnili trnjeve krone in z žreblji prebodli strani. Tako mučeni so klicali Boga živečega v nebesih: „Oče nebu in zemlji, ki si nas otel iz najhujše teme in nas ozaril z lučjo božje vere, primi duše naše, ki ti jih proseči darujemo v Kristu!“

Takole bero vsako leto dne 22. rožnika duhovniki ljubljanske škofije v jutranjicah o sv. Ahaciju. Obširnejši životopis njegov nam podajajo „Dejanja svetnikov“ („Acta Sanctorum“, tako zvaní Bolandisti v zvezku 25. V.) Spisal ga je knjižničar Atanzij (ali Anastazij) v poročilu o muki desetisoč mučencev. Iz tega, mnogokod hibavega spisa, sem povzel nastopne črtice o bojih in mukah sv. Ahacija in njegovih tovarišev.

II. Zmagalci.

Rimljanom so se uprli Gadarenci in Evfračani. Na nje je šla rimska vojska, ki

je imela s seboj kipa Apolona in Jupitra. Na ta dva malika so se zanašali rimski vojaki, da jim dodelita zmago. A sovražnik je bil premočan, morali so bežati. Tedaj sta polkovnik Ahacij in vodja Elijad izpodbadala vojake: „Možje bratje, kaj se vam zdi bolje, ali pobegniti ali stati kakor srčni vojaki? Pristopite torej in darujmo bogovom našim, da nam pomorejo premagati sovražnike.“ Darovali so malikom, a zastonj. Vojaki so se spuščali čezdalje bolj v beg.

Tedaj se je prikazal beguncem mladenič — angelj, ki je dejal Ahaciju: „Čemu ste se preplašili, saj ste žrtvovali bogovom; čemu ste zbežali in se dali ljudem v zasmeh? Možje, čujte me in kar vam povem, takoj storite! Poizkusite poklicati na pomoč Boga, ki je razpel neba obok in utrdil zemljo na njenem temelju, Boga, čegar angelj je pomoril 185.000 vojakov asirskega kralja Senaheriba in ga pognal v beg. A verovati morate, da je Jezus Krist Sin božji, neumrljivi kralj; on se bo bojeval za vas in vas otel.“

„Poizkusimo in storimo, kakor nam je rekel ta mladenič,“ vzklikne Ahacij pri tej priči.

Oduševljeno so zavpili vsi hkrati: „Verujemo v te, Gospod, in obetamo, da storimo, kar nam je v tvojem imenu razodel tvoj poslanec.“

Vera v Gospoda je pomagala vojakom. Napadli so sovražno vojsko in jo potolkli popolnoma. Mnogi sovražniki so potonili v bližnjem jezeru, drugi so se strmoglavili v prepade.

III. Na sodbi.

Krščanski zmagalci so odšli potem v samoto na goro Ararat. Tamkaj so jih poučevali angelji in jim naznanili mučeništvo, ki jih čaka. Starodavna pesem nam poroča, da jih je krstil izpreobrnjenec višji pastir Ermolaj. Rimski oblastniki so poslali za njimi ogleduhe, ki so jih slišali prepevajoče na čast krščanskemu Bogu; pa so jih ovadili. Zbrala se je nova poganska vojska, ki je šla loviti vojakov Kristovih. Ko se jim je bila približala, opomnil je Ahacij tovariše: „Vstanite, bratje, molimo! Satan navaljuje

na nas s svojo vojsko.“ Junaki so pokleknili in prosili pomoči z nebes. Molitev jih je pokrepčala in so se veselili v Gospodu.

Nato so jih gnali na sodbo. Sodilo jih je sedem sodnikov (poročilo v „Dejanju svetnikov“ jih imenuje: kralje).

„Kaj ste namerjali, vrli vojaki?“ vpraša jih višji sodnik. „Povejte mi, kdo vas je pregovarjal, da bi ostavili bogove in verovali v Križanega? Mar ne veste, da imamo oblast usmrtiti vas danes?“

„Prav si govoril, da vam je dana oblast deliti smrt in življenje. Toda če hočete izvedeti, kako smo vzverovali v Krista, odkrijemo vam vso resnico“, odgovoril je Ahacij in vse povedal, kar se je bilo zgodilo.

„Kaj kvasiš, naših bogov sovražnik?“ prekine ga sodni načelnik. „Mi, ki se štejemo za gospodovalce nebu in zemlji, bi bili malone oglušeli ob tvojem besedičenju.“

„Vi sodniki ste podobni sedmim lisicam gospodujočim kokošim. Vseh zvijač ste polni in nič drugega vam ni mari, nego kako bi zadavili koga. Tisti, ki oblastuje nebu in zemlji, je Gospod vsem stvarjem, kralj vekom in sodnik živim in mrtvim.“ Te besede Ahacijeve so razkačile sodnike.

„Čemu se vzburljate, sodniki, zaradi resnice, ki ste jo slišali?“ povzel je nato Elijad.

„Na vse bogove prisezam“, zarohni višji sodnik, „da se ne otmete iz mojih rok. Ker vse verjamete Kristu, ni dvoma, da tudi pretrpite kazni njegove.“

„Blagor nam“, odgovori njih eden, vodja Faretrij, „blagor nam, ako bomo dostojni takih muk, saj zavžijemo srečo, da se vdeležimo trpljenja Kristovega!“

Bila pa je tamkaj zbrana velika množica in vsi so zavpili kakor z enim glasom: „Naj poginejo ti svojimi čarodelstvi!“

„Ahacij, ali nisi slišal množice? Pojdite in darujte bogovom, da ne bo kričal narod zoper vas!“ ogovori sodnikov eden polkovnika.

„Ne vznemirja nas krik te druhali“, odgovorja Ahacij. „Pa čujte, kakšno prikazen sem videl. Prikazalo se mi je na tisoče orlov letečih po zraku, na zemlji pa je bila množica perutnine, ki je hotela uiti zagledavši

orle. Ali nikamor se niso mogle skriti tiste kokoši, orli so jih raztrgali."

"Nele lisicam, celo kokošim nas primerja sedaj! Kakšen zlobnež!" vzkliknejo sodniki. Njihov načelnik ukaže razjarjen kamenjati junake; toda kamenje jih ni poškodovalo.

"Kaj vam pomaga ta bedastoča? Žrtvujte bogovom in rešite se muk!" de zopet višji sodnik.

Plemeniti zastavonosca Mina in polkovnik Ahacij ga stoje zavrnete kličeča: "Sovražnik božji in protivnik sleherni resnici, ni ti zadosti, da nas sodiš s tovariši, napodil si nas v vojake hote nas ostrašiti in odvesti s poti Kristove. Vedi, da ostanemo vsekdar zvesti veri, ki smo jo prejeli."

Zastonj je bil zopetni poziv sodnikov, da naj žrtvujejo malikom. Po robu se jim je postavil to pot eden izmed svetniških prvakov Spevsp. Nato so jih bičali.

Ko so padali težki udarci, vskliknil je Drahorij, sorodnik Ahacijev in Elijadov: "Molite, sveti možje, zakaj grozne so muke, ki jih trpimo!"

"Vstrajajte, bratje, in osvedočite svojo vero! Kdor namreč vstraja do konca, ta se izveliča", bodri Ahacij sotrpine. Potem moli: "Gospod Bog, veliki in večni, sodnik živim in mrtvim, ki ne zametuješ njih, ki upajo v čudovito ime tvoje, ti si zdrobil satanu na križu moč, usliši nas grešnike in otmi nas iz rok krivičnikov, saj smo tvoje stvari, delo tvojih rok. Dodeli nam nerazrušeno vstrajnost! Hiti nas, milosrčnik, vzeti k sebi, saj si ti Bog naš, blažen na vekov veke!"

Tedaj se je stresnila zemlja in hipoma so otrpnile roke bičalcem.

IV. Nova četa.

Tisoč vojakom, ki so bili poleg drugih prišli na krščanske junake, bil je načelnik neki Teodor. Pogan je bil, kakor njegovi tovariši. Ko pa je videl čudo, ki se je bilo pravkar zgodilo, vskliknil je prestrašen: "Kralj nebu in zemlji, ki si se usmilil devetih tisočev, izvoli tudi nas grešnike prišteti svojim mučencem, saj si zgolj usmiljenje in brez zavisti." Izgovorivši se je pridružil

s svojim krdelom svetnikom. Vseh je bilo sedaj desetisoč.

Kakor strela z jasnega je razburil sodnike ta nepričakovani prestop.

"Nu, kaj si sedaj na dobičku, Teodore, ko si nas ostavil?" jel je njih eden pikati Teodorja.

"Mnogo dobrega sem si pridobil spoznavši pravega Boga", zavrnil ga je vrli načelnik.

V. Poslednje muke.

Sodniki so zopet izkušali sojence izvabiti nazaj v pogansko vero; ali tudi ta poizkus se jim ni posrečil in zato je prišla nova muka.

Tla so posuli z ostrimi žreblji in božji vojaki so morali hoditi bosi po njih. A prišli so angelji in hipoma zbrali žreblje na kupčke. Svetniki so Boga hvale korakali zdravih nog mimo njih.

"O Kristu križanem, ki ga štejejo ti za Boga, sem čul, da je nosil na glavi trnjevo krono in da so mu prebodli stran s kopjem; zato ukazujemo, da naj ti brezbožniki trpe isto kazen," zagrmelo je s sodnega prestola in takoj so spletli rablji krone in ovenčali ž njimi glave svetnikov. S priostrenimi palicami so jih zbadali v bok. Potem so jih dvakrat gnali po mestu, grede jih bičali in obsipali s psovkami. Svetniki so krotko trpeli krivico in poveličevali Boga: "Slava ti, Kriste, ker si nas negodnike udostojil svojega trpljenja."

Vrnivše se je sramotila druhal kričaje: "Zdravi, kralji židovski! Kaj vam je pomagal Krist? Vas li more rešiti muk in varovati v sili?"

Mučenci so očitali sodnikom in množici zaslepljenost. Potem pa je Teodorjeva četa vzela kri, ki jim je curela iz ran, in si oblivala ž njo glave prose: "Gospod Bog, ta kri naj nadomesti krstno tajnost v odpuščenje grehov." In začuli so glas: "Kakor ste prosili, predragi prijatelji, tako vam bodi!" Sodniki in druhal so tudi slišali glas, a so rekli, da je zagrmelo in da je bil potres.

Kako uro je mirovala potem poganska srditost. Nato je došel mučenikom poslednji

poziv, da naj se poklonijo malikom. Z dovoljenjem Ahacijevim se je oglasil mladenič Karterij in sijajno dokazal ničnost malikov. Seveda je govoril zastoj trdovratnikom, ki so ob njegovih besedah skrajno razsrjeni storili sodbo, naj se križajo krščanski vojaki.

Veseli so nastopili obsojenci pot na morišče na goro Ararat. Na križu razpet je molil Ahacij glasno vero. Hud potres je nastal ob šesti uri. Zemlja in skale so pokale. Umirajoči junaki so molili za tiste, ki se bodo priporočali njihovi priprošnji, in zaslišali so glas iz nebes, da je uslišana njihova želja. Krog devete ure so vzletele njihove duše v nebeška bivališča, njihova telesa pa je obsijala čudovita svetloba.

Župnik Ivan Vrhovnik.

(Konec prihodnjic)

Sr. Pavlin škof nolaški.

(22. junija.)

Do sv. Pavlina pride nekega dne vdova s prošnjo, naj ji reši sina iz sužnosti. A svoje premoženje je bil že razdal za odkup sužnjev in je imel komaj še toliko, da se je priživil. Kaj početi, kako rešiti sina iz sužnosti? Šel je in našel zelenega sina, samega sebe je namreč ponudil gospodarju v odkup. Nekaj časa je živel v trdi sužnosti; kmalu pa je zanj izvedelo ljudstvo in ga odkupilo, da je imela zapuščena čreda zopet vernega pastirja.

L. P.

Sv. Edeltruda.

(23. junija.)

Sv. Edeltruda je bila hči kraljeva, soproga dveh kraljev. Dvakrat je postala vdova. Kakor vdova se je podala v samostan in tu se je nje lotila mučna bolezen na vratu. Toda čim hujše so bile njene bolečine, tembolj je hvalila Boga, da ji je poslal bolezen, ki razjeda prav oni del telesa, katerega ni mogla nikdar prikriti očem, ki ga je celo kinčala, akoprām ne iz slabega namena.

L. P.

Mučenci.

Starokrščanska povest Milutina Mayerja.

(Dalje.)

Dostojanstveno se je oziralo njegovo zmagovito oko po množicah, ki so mu mahale z vrvicami, venci, togami, sipale predenj cvetje in gromovito klicale: „Zdrav bodi, car zmagovalec!.. Zdrav, božanski cesar, slava rimske države!“ .. In vse je popadalo predenj v prah od strahu in spoštovanja. On pa je le oholo slušal ves ta šumni krik in pozdrav in gledal ponosno predse, kakor da se vse to njega ne tiče... Krog njegovega voza so se vrstili pretorijanci z bojnimi znaki in zastavami, na čelu jim centurijon, ki je nosil na dolgi slonokoščeni palici zlatega rimskega orla, ovenčanega z lavorjem. To je bil znak rimske državne moči in ugleda. Za vozom so stopali dostojanstveno rimski senatorji v škrlatastih oblekah, vrhovni duhovnik z vsemi duhovniškimi zbori v službenih opravah, kakoršne so nosili v templju, kadar so prinašali daritve; potem rimski meščani v belih togah, cehi in družbe s svojimi zastavami. Konec tega ogromnega izprevida so vodili preko dvatisoč okovanih vjetih črncev z etijopske granice, krog šest stotin drugih narodov; ti so bili odločeni za borbo v rimskih gledališčih. Ves izprevod se je vil izpod Titovega slavoloka na Forum, odkoder se je cesar s senatorji, najvišjimi vojaškimi poglavarji in z duhovniki povspel na Kapitolij, kjer je v templju boga Jupitra „Zmagovalca“ daroval hvalne darove.

Ko je bil ta sijajni cesarjev prihod pri kraju, jele so se množice polagoma poizgubljati po prostranih trgih in drugih rimskih ulicah ven in ven ponavljaje oduševljene klice na slavo cesarju-zmagovalcu. Velike tolpe so se ustavljale pri vojnih jetnikih, ki so sredi močne straže čakali, kam jih vtaknejo po cesarjevem povelju.

Julij in Valerij sta stala pred templjem boga Saturna, ko se je razhajal izprevod. Julij je bil nenavadno vesel, ker se mu je oče Marko Emilij tudi povrnil iz vojne. On ga je bil takoj zagledal za cesarjevim zmagoslavnim vozom med najuglednejšimi pretorijanci in velikaši. Bil je srečen, saj se mu je povrnil oče živ in zdrav. Komaj je pričakoval trenutka, da ga objame in poljubi.

„Takega sijaja in krasote še nisem videl!“ izpregovori Valerij, ki se mu je lahko bral z obraza vtisek onega sijajnega prizora, katerega je gledal malo prej.

„Tebi ugaja to?“ opomni Julij.

„Kako ne? Toliki sijaj, krasota in slava, a vse na čast enemu samemu človeku! . . . Pač lepo je biti za cesarja!“ . . .

„Jaz ne mislim tako“, odvrne Julij. „Le pomisli, koliko si videl v slavlju ljudij, ki se že jutri spopadejo na življenje in smrt za zabavo zloradi in brezdelni rimski druhali po amfiteatrah, da s krvijo poveličajo konec cesarjevih zmag! Jaz tega ne štejem ni za plemenito ni za lepo . . .“

„Julij, kako govoriš! Tebi pač nič ni po godu. Ti vse zametuješ. Jaz te nekaj časa kar ne razumem . . . Ti si gotovo kristijan, saj, kakor sem čul, oni obsojajo cesarja, bogove in ves Rim . . .“

Julij čude se pogleda prijatelja, potem pa ga krepko prime za tuniko in reče:

„Umakniva se s Foruma! Tu je prepolno ljudij. Rad bi ti nekaj povedal . . .“

Oba prijatelja se prerineta iztežka skozi množice v ulice „Vicus Tuscus“, kjer je sicer tudi pritiskala druhal proti Forumu, pa se je bilo vendar moči prosteje gibati. Čim dalje sta bila od Foruma, tem manjša je bila gneča.

„Vprašal si me nedavno, zdi se mi, da prav tedaj, ko sva šla iz Karakalinih kopeli, ali sem kristijan?“ začne Julij.

„Tako je! In verjemi mi, da sem zelo razveden.“

„Jaz nisem kristijan . . .“

„Torej sem prav govoril, ko sem zatrjeval Luciju Metelu, da mi ni nič znanega o tem . . .“

„Le počasi, prijatelj!“ de Julij. „Čakaj in poslušaj! Jaz namreč nisem kristijan, ki bi bil že prejel krst, ali jaz se popolnoma strinjam s tem lepim naukom . . .“

Valerij začujeno pogleda svojega prijatelja.

„Zakaj me gledaš tako osuplo?“ nasmehne se Julij. „Menda ti ni jasno, kar sem rekel, da namreč nisem kristijan, a vendar čislam ta nauk?“

„Da.“

„Ali vedi, da se dam brez obotavljanja krstiti in javno pristopim tej družbi brž, ko se popolnoma in temeljito poučim o njenih verskih istinah . . .“

„Tedaj postaneš upornik in sovražnik cesarju in rimski državi! . . .“

„Ne, prijatelj!“ oporeka odločno Julij. „To so si izmislili neprijatelji te vere.“

„Ako niso nevarni cesarju in državi, čemu jih pa preganjajo? . . . A povej mi, kaj pa trdijo kristijani? Kaj je jedro njihovega nauka?“

„Čuj! Vse ti pojasnim, kar mi je znano,“ odgovori Julij. „Kristijani uče, da je eden sam Bog, a vsi drugi bogovi, ki jih ti častiš, da so prazen nič . . .“

„Kako moreš govoriti tako!“ vzklikne Valerij. „Nikari ne žali bogov! . . .“

„Ne morem jih žaliti, ko jih ni! Toliko neznanstvo število bogov — samo v Rimu jih časte dandanašnji preko četridesettisoč — toliko bogov je ustvarila človeška domišljija. Kakšen red bi bil pač v naravi, ko bi bilo toliko bogov in ko bi njih vsak delal po svoje? . . . Bog je samo eden . . .“

„In kako se zove ta tvoj bog?“

„On nima drugega imena, nego Bog. On je najvišje bitje, ki vlada vesoljni svei, ker ga je on ustvaril in je popolnoma odvisen od njegove volje . . .“

„Da je le eden Bog praviš, a zakaj ga vsi ne časte? Ko bi bil samo eden, gotovo bi nam bil povedal to naš stari učitelj, saj sam veš, da nam on o tem ni govoril nikdar.“

„Ker menda ni imel prilike, da bi se bil seznanil s tem naukom . . .“

„Meni je vse to uganka. Jaz te ne morem prav umeti.“

„Ta edin Bog je poslal na zemljo svojega sina, ki ga zovejo kristijani Krista. On je trpel mučeniško smrt na križu za vse naše grehe in nam odprl nebo, ki je bilo zaprto do njegove smrti.“

„Ali je ta sin njegov tudi bog?“

„Je. Tudi on je prav tako mogočen in velik, kakor oče . . .“

„Potem sta venderle dva bogova! . . . Ti sam sebe pobijaš . . .“

„O ne! Bog je po nauku Kristovem samo eden. ali v njem so tri osebe . . .“

„Kaj mi praviš!“ tleskne Valerij z rokama. „Mar je še en bog? Glej, sedaj so že trije. Kdo naj te ume! . . . Ali vendar ti moram priznati, da me ta nauk zelo zanima, le da ga ne morem pojmiti prav.“

„Ti bi moral slišati njihovega duhovnika Severa. On zna tako lepo in živo pripovedovati o Kristu. Meni je bila nekolikokrat sreča mila, da sem ga čul. Njegove besede so me prepričale

o istinitosti tega nauka. Odkar me je pridobil, moja desnica nikdar več ni žrtvovala rimskim bogovom . . ."

„Ali jaz sem čul, da sledbeniki Kristovega nauka koljejo nedolžno deco in pijo njihovo kri in jedo njihovo meso . . . To mora biti grozna vera. Zato jo pač najbolj preganjajo, ker je lju- dožerska.“

„Verjemi, Valerij, da je to obrekovanje. Oni uživajo kruh in pijo vino. Toliko vem. Natančneje o tem še nisem poučen. No duhovnik Sever mi pojasni vse to. Njemu se dam tudi krstiti.“

„Ves ta nauk je skrivnosten in temen . . . Treba bi ga bilo bolje osvetliti in razjasniti“, trdi Valerij.

„Tako mislijo naši Rimljani in pravijo, da je skrivnosten, ali jaz ti zagotavljam, da se motiš . . . Kristov nauk je jasen; on temelji povse na istini. Prekrasna načela tega nauka morajo vsakega človeka, ki je količkaj plemenit in nepo- kvarjen v svojem srcu, uveriti, da tu ni nobene skrivnjave; nasproti pa je prav državna vera polna neumnih obredov, vraž in skrivnosti . . .“

„In katera so tista načela, ki trdiš o njih, da so tako vzvišena? . . .“

„Omenjam ti le eno, ki sem je čul iz ust duhovnika Severa: Ljubite sovražnike svoje, dobro storite onim, ki vas črtijo, in molite za tiste, ki vas preganjajo in zaničujejo! Zakaj ako ljubite one, ki vas ljubijo, kakšno plačo prejmete zato? Ne delajo li tako tudi cestinarji? . . . Prijatelji, ima li onemogla poganska vera kaj takih naukov? . . . Pomisli, dragi mi Valerij, ali morejo biti kje vzvi- senejši nauki in divnejša načela? . . .“ Emonski.

(Dalje prihodnjic.)

Z r n j e.

Rožnati listi večne ljubezni božje.

1. Cvetka, ki nam ljudem sladi naše trpljenje: „S tem, da ljubimo Boga iz vsega srca, hočemo, da je on naš Oče; otroci potrebu- bujejo pa ljubezni.“ (Sv. Gregorij.)

2. Cvetka otročje naše ljubezni do Boga Očeta: „Bog nas hoče imeti za svoje otroke, radi tega ga moramo ljubiti kakor Očeta.“ (Müller.)

3. Cvetka ljubezni božjega srca do nas ljudi: „Kakor ljubeč brat je razodel Jezus skrivnosti svojega srca. Videti nam da, kaj se godi v njegovem srcu.“ (Sv. Ivan Zlatousti.)

4. Stolista, — znak Boga Očeta nemin- ljive ljubezni do nas ljudi: „Bog hoče rajši imenovati se nas Oče, nego naš Gospod, rajši, da mnogo rajši nas hoče imeti za otroke, nego za hlapce. Rad je vse storil, kar je sploh storil za nas; celo svojemu edinorojenemu Sinu ni prizanesel, da smo postali otroci božji in da ga ljubimo ne le kakor Gospoda, nego tudi kakor Očeta.“ (Sv. Ivan Zlatousti.) F. St.

Ljubljanska škofijska kronika.

Premilostni gospod knezškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič se je odpeljal 2. maja na birmovanje v žužembersko dekanijo. Birmancev je bilo 3. maja na Krki 242, 4. v Ambrusu 221, 5. v Zagradcu 106, 6. na Selih pri Šumbregu 52, 7. v Dobrničah 233, 9. v Ajdovcu 92, 10. v Žužemberku 256, 11. v Šmihelu 81, 12. na Topli rebri 80, v Hinjah 324; vseh skupaj 1687. Hkrati je vpeljal Marijino družbo dekliško na Selih in v Dobrničah, mladeniško pa v Hinjah. — Saboto 16. maja je odšel v Dob, kjer je slovesno sklenil sv. misijon. 21. maja je bila vizitacija in sv. birma na Dobrovi, 24. na Igu; 25. je pa maševal na Kureščeku. Binkoštno nedeljo je maševal slovesno v stolnici in birmal ta dan zjutraj in popoldne ter ponedeljek dopoldne skupaj 1921 otrok. 4. junija je poročil hčerko podmaršala v. p. Josipa pl. Höchsmann, Alojzijo pl. Höchsmannovo s stotnikom Stanislavom pl. Puchalskim. Poroka se je vršila v knezškolijski kapelici. — 7. junija je bjagoslovil temeljni kamen novi cerkvi v Gradu, ki se bo zgradila v gotskem slogu po načrtu ž barona Schmidta. Popoldne je posvetil zvonove na Rečici. — 11. junija je vodil procesijo v stolnici. Po procesiji mu je čestital stolni kapitul za god. 12. junija se je odpeljal na birmovanje v novomeško dekanijo. — Konec maja in začetek junija je bival na Goričanah.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrť leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.